Raadsvoorstel

Raadsvergadering
23 april 2024

Agendapunt

Nummer
24int00947

Onderwerp
Notitie Werkwijze sturen en verantwoorden

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel
De raad heeft behoefte aan een andere invulling van bestaande instrumenten zodat de raad in de positie gebracht wordt dat hij beter kan sturen op maatschappelijke doelen. Sturen op de gemaakte afspraken zoals opgenomen in het Borns Akkoord: op de inhoud. En op grotere onderwerpen. Ook is de behoefte van de raad gevoeld dat de raad beter in positie wil komen om zich zekerheid te verschaffen dat de gemaakte afspraken ook nagekomen worden: verantwoorden. Met de bijgevoegde Notitie Werkwijze sturen en verantwoorden wordt ingespeeld op deze behoefte van uw raad.

Omdat er raakvlakken zijn met de door de raad aangenomen motie ‘Beknoptere inhoudelijke informatie om meer/beter inzicht te verkrijgen’ (zie bijlage) wordt in deze notitie tevens op de afdoening van deze motie ingegaan.

De notitie is in een eerder stadium in concept ter bespreking aangeboden aan uw raad. Op 13 februari jl. is de conceptnotitie werkwijze Sturen en Verantwoorden in het Politiek Beraad besproken. Op basis van deze bespreking is de conceptnotitie op enkele onderdelen aangepast. De notitie wordt nu voor definitieve vaststelling aan uw raad aangeboden. Naar de mening van ons college is met deze notitie de hierboven genoemde motie afgedaan.

1 Inleiding
De raad heeft behoefte aan een andere invulling van bestaande instrumenten zodat de raad in de positie gebracht wordt dat hij beter kan sturen op maatschappelijke doelen. Sturen op de gemaakte afspraken zoals opgenomen in het Borns Akkoord: op de inhoud. En op grotere onderwerpen. Ook is de behoefte van de raad gevoeld dat de raad beter in positie wil komen om zich zekerheid te verschaffen dat de gemaakte afspraken ook nagekomen worden: verantwoorden. Met de bijgevoegde Notitie Werkwijze sturen en verantwoorden wordt ingespeeld op deze behoefte van uw raad.

Omdat er raakvlakken zijn met de door uw raad aangenomen motie ‘Beknoptere inhoudelijke informatie om meer/beter inzicht te verkrijgen’ (zie bijlage) wordt in deze notitie tevens op de afdoening van deze motie ingegaan.

De notitie is in een eerder stadium in concept ter bespreking aangeboden aan de raad. Op 13 februari jl. is de conceptnotitie werkwijze Sturen en Verantwoorden in het Politiek Beraad besproken. Op basis van deze bespreking is de conceptnotitie op enkele onderdelen aangepast. De notitie wordt nu voor definitieve vaststelling aan de raad aangeboden. De hierboven genoemde motie is hiermee afgedaan.

De notitie Werkwijze sturen en verantwoorden is, naar aanleiding van de bespreking in het Politiek Beraad van 13 februari jl. op de volgende onderdelen aan gepast:

1. Op basis van de opmerkingen van uw raad is de woordkeuze hier en daar aangepast;
2. De notitie geeft helder weer dat puur financiële dashboards niet worden ontwikkeld en

De raad heeft daarnaast een aantal opmerkingen geplaatst waarop nader wordt ingegaan:

1. Welk voordeel heeft de inwoner van Borne met de in de notitie voorgestelde visie en werkwijze?
2. Kan de organisatie de in de notitie voorgestelde visie en werkwijze uitvoeren?
3. Is aandacht in de voorgestelde werkwijze voor risicomanagement?
4. Op welke wijze wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de invoering van de voorgestelde werkwijze?

Ad. 1: Hoe duidelijker en concreter doelstellingen zijn verwoord, des te beter kan uw raad uitleggen waarom tot bepaalde keuzes zijn gekomen. Ook kan uw raad beter uitleggen welke doelstellingen gehaald zijn en welke niet en bij dat laatste vooral ook, waarom niet. Onder meer hierdoor kan het vertrouwen van de inwoner in de gemeente herwonnen en verbeterd worden.

Ad. 2: hierop wordt ingegaan in paragraaf 3.5 van de notitie. Duidelijk geven wij aan dat de in de notitie gedane voorstellen in balans dienen te zijn met hetgeen de organisatie aankan. Hierbij wordt de uitwerking van de voorstellen getoetst aan de beschikbare ambtelijke capaciteit. Een gefaseerde aanpak is uitgangspunt: niet alles kan tegelijk.

Ad.3: in december 2023 heeft de raad de notitie Risicomanagement aangenomen. De sjablonen van de diverse besluitvormingsdocumenten worden binnenkort aangepast. Hierbij zal ook aandacht zijn voor risicomanagement zoals in december 2023 is besloten. Zo zal ons college maar ook de raad, zo is de verwachting, beter kunnen sturen op risico's bij voorstellen .

Ad. 4: de raad wordt op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgang van de invoering van de werkwijze via de P & C-documenten.

2 Beoogd resultaat
Een gedeeld beeld over sturen en verantwoorden. De uitkomsten van de dialoog, zoals gevoerd in het Politiek beraad van 13 februari jl. vormen mede de basis van dit gedeelde beeld. De notitie is hierop aangepast.

3 Argumenten
Zoals in de inleiding is aangehaald is er de behoefte bij de raad om te beschikken over instrumenten in aanvulling op de bestaande instrumenten, die de raad in de positie brengen dat de zij beter kan sturen. Ook is de behoefte van de raad gevoeld dat de raad beter in positie wil komen om zich zekerheid te verschaffen dat de gemaakte afspraken ook nagekomen worden: verantwoorden. Daarbij is een

gezamenlijk, eenduidig en alom gedeeld beeld over de visie en werkwijze over sturen en verantwoorden wenselijk. Dit beeld was (nog) niet expliciet binnen de raad besproken. Ook niet tussen raad en college. De conceptnotitie is inmiddels onderwerp geweest van een dialoog tijdens het Politiek Beraad van 13 februari jl.

De notitie bevat een visie en een werkwijze. De visie wordt bewust als een stip neergezet: fasegewijs wordt met de beschreven voorstellen (werkwijze) toegewerkt om de visie inhoud gedreven en datagedragen te realiseren. Immers: niet alles kan tegelijk. Beknopt komt de visie er op neer dat belangrijke maatschappelijke opgaves worden voorzien van nader ingevulde doelstellingen op basis van het uitgangspunt inhoud gedreven en datagedragen. Daardoor wordt de raad in staat gesteld te sturen en te verantwoorden, met inachtneming van de rollen van raad, college en organisatie. Meer dan nu gevoeld wordt.

Tevens wordt met dit college-advies in gegaan op de motie ‘Beknoptere inhoudelijke informatie om meer/beter inzicht te verkrijgen’. Naar de mening van het college is deze motie met de notitie afgedaan.

Nu de conceptnotitie is aangepast op basis van de dialoog met uw raad stellen wij u voor om de notitie Werkwijze sturen en verantwoorden vast te stellen.

4 Kanttekeningen
Het kost tijd en inzet om bewust doelstellingen te omschrijven en te concretiseren (inhoud), zodat maatschappelijke effecten kunnen worden gerealiseerd. Het is een andere manier van denken en werken. Ook is niet altijd data voorhanden om doelstellingen concreter te formuleren en zijn we het (nog) niet gewend. Dit belemmert de voorgestelde werkwijze. Bewustwording en continue aandacht hiervoor zijn van belang.

Tijdens het politiek Beraad van 13 februari jl. is de raad ook ingegaan op het per kwartaal opleveren van een overzicht met financiële kengetallen. Onder verwijzing naar de bijgevoegde notitie merken wij op dat aan de meerwaarde van een dashboard dat alleen gericht is op financiële informatie getwijfeld kan worden. Immers, een dashboard dient ‘dienstbaar’ te zijn aan het daarmee verbonden maatschappelijk effect: een dashboard dient inzicht te geven in de mate van realisatie van de doelstellingen die bijdragen aan het behalen van het maatschappelijk effect. Indien elk kwartaal overzichten met financiële kengetallen aan de raad aangeleverd dienen te worden, betekent dit ook extra inzet van ambtelijke capaciteit. Tevens zijn onze systemen daar niet op ingericht. Dit betekent extra inzet van ruwweg 1 extra fte (€ 119.000 loonsom, incl. overheadkosten) structureel. Middelen die wij niet meer kunnen inzetten bij het daadwerkelijk voorbereiden en uitvoeren van beleid dat direct ten goede komt aan onze inwoners. Tot slot merken wij hierbij op dat de P & C -cyclus voldoende waarborgen biedt voor het leveren van financiële informatie aan de raad.

5 Kosten, baten en dekking
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

6 Vervolg na besluitvorming
Een nadere uitwerking met planning wordt opgesteld. Hierbij wordt de uitwerking van de voorstellen getoetst aan de beschikbare ambtelijke capaciteit. Een gefaseerde aanpak is uitgangspunt: niet alles kan tegelijk.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:

De notitie Werkwijze sturen en verantwoorden vast te stellen.

Bijlage(n)
24int00948: Raadsbesluit
24int00880: Notitie Werkwijze sturen en verantwoorden
23int06963: Motie d.d. 18 juli 2023

Borne, 12 maart 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,

de secretaris,	de burgemeester,
E.S.I. ter Koele	drs. J.H.R. Pierik